



Spectaculaire nieuwkomers leverde de indexdraai van december niet op. Het meest opvallend bij zwartbont is de opmars van Big Winner. Deze KI Kampen-stier vererft echte boerenkoeien en is de hoogste O Man-vrije stier die vrij beschikbaar is. Verder kregen een aantal nieuwe Scandinavische Roodbonte stieren een fokwaarde.

De dochtergroep van Big Winner op de open dag van KI Kampen op 15 september bestond uit echte boerenkoeien, met uitstekende uiers en benen en voldoende lichaamsbreedte.

Als vanouds presenteert Melkvee Magazine na elke indexdraai de fokwaarden van de stieren van verschillende rassen op zwartbontbasis. Nieuw is dat de stieren in de tabel hiernaast niet zijn gerangschikt op basis van de officieel geldende NVI, maar op basis van de Totaal Index Praktijk. De Nederlandse Veeverbeteringsorganisatie (NVO) ontwikkelde deze TIP-index omdat die beter aansluit bij de boerenpraktijk (zie kader). Waar de stier O Man op NVI-basis inmiddels zijn meerdere moet erkennen in zoon ALH Dakota, heeft hij op TIP-basis nog altijd stevig de touwtjes in handen. Het verschil is voor een belangrijk deel te verklaren door de betrouwbaarheid van de levensduurfokwaarde. Vader en zoon scoren beide ongeveer even goed, maar waar de +637 dagen van vader al redelijk zijn bewezen, zijn de +643 dagen van de zoon nog erg voorlopig. Zodra Dakota's dochters daadwerkelijk lang op de bedrijven blijven

te blijven, stijgt zijn betrouwbaarheid en daarmee zijn TIP.

OSG-vrij

De hoogste stier in de ranglijst die tegen een redelijk tarief beschikbaar is – hij staat voor 16 euro op de stierenkaart van KI Kampen – is Big Winner. Met zijn afstamming Win 395 x Lucky Leo x Pinkpop x Blackstar is hij bovendien 'OSG-vrij'. Dit zou in de zwartbontfokkerij althans zomaar een nieuwe term kunnen worden naar aanleiding van de term 'KLS-vrij' bij roodbont. Zwartbonte stieren die vrij zijn van O Man, Shottle of Goldwyn worden immers al bijna net zo zeldzaam als roodbonte stieren zonder Kian, Lightning of Stadel-bloed. Big Winner (aAa: 516) is gefokt door 'Mr. Honderdtonner' Jos Knoef in het Overijsselse Geesteren. KI Kampen hield er op 15 september een open dag, waarbij ook een dochtergroep van Big Winner werd gepresenteerd. In het septembernummer van Melkvee Magazine werden ze beschreven als echte boerenkoeien, met uitstekende uiers en benen en voldoende lichaamsbreedte.

Zowel de moeder als de grootmoeder van de stier is ingeschreven met 90 punten. Ze produceerden respectievelijk ruim 70.000 kilo melk – deze koe is daarna naar Engeland verkocht – en 100.000 kilo melk. De grootmoeder van de stier (AV 89) produceerde zelfs 140.000 kilo melk. „Eigenlijk past de stier echt bij ons fokdoel”, stelt Jos Knoef. „Goede gehalten, niet te groot, laatrijp, een spiertje erop en goede uiers en benen. Het enige wat ik beter zou willen zien, is de uiergezondheid.” Toch weet de stier voor uiergezondheid het

gemiddelde van 100 te scoren en wordt de celgetalfokwaarde over de lactaties heen beter. Met een dochtervruchtbaarheid van 103 (zijn dochters worden gemakkelijk drachtig) en een bevruchtingscijfer van +6 (zijn sperma is heel vruchtbaar), zou de stier zomaar eens een van de meestgebruikte stieren van Nederland kunnen worden.

Scandinavië

Een stier die nog niet zo lang geleden de populairste stier van Nederland was, is Beekmanshoeve Bertil. De plotselinge daling van zijn levensduurfokwaarde tot maar liefst -229 dagen bij de vorige indexdraai zorgde voor beroering en met spanning werd dan ook afgewacht of de stier zich kon herstellen. Vooralnog blijkt helaas het tegendeel het geval. Bertil zakte nog verder tot een abominabele -366 dagen levensduur. Een stier op de CRV-stierenkaart die zich wel goed houdt, is Goli. In de top van het indexklassement is hij na Big Winner de grootste stijger. In de onderste regionen van de tabel staan inmiddels fokwaarden van stieren uit alle vier Scandinavische landen. De Deense Rode R David scoort daarvan vooralsnog het hoogst. Vergeleken met hun NVI scoren de Zweedse Orraryd en O Brolin, de Finse Orkko en de Noorse Skjenaust op TIP-basis fors lager. Bij de laatste drie blijkt dit voor een belangrijk deel te wijten aan de lage betrouwbaarheid van hun hoog ingeschatte dochtervruchtbaarheid. Omdat de Scandinavische rassen geen dubbeldoelrassen zijn, blijft het vooralsnog dan ook afwachten welke meerwaarde ze echt hebben. ■

Totaal Index Praktijk

De Totaal Index Praktijk (TIP) is als volgt opgebouwd: Inet + 1,5 x (laatrijtheid – 100) + Bt x 0,12 x levensduur + 5 x (celgetal* – 100) + Bt x 7 x (vruchtbaarheid – 100) + 3 x (uier – 100) + 5 x (benen – 100) – 5 x (melksnelheid < 98, dan 98 – melksnelheid). Voor het ten opzichte van de NVI zwaarder ingewogen celgetal wordt indien beschikbaar het celgetal van de derde lactatie genomen. Dit in combinatie met de inweging van laatrijtheid in de TIP, draagt bij aan het fokken op hogere levensproducties. Omdat de fokwaarden voor levensduur en vruchtbaarheid nog weinig zeggen bij jonge stieren, maar beide kenmerken toch zwaar meetellen in de totaalindex, heeft de NVO besloten ze te vermenigvuldigen met de betrouwbaarheid. Verder worden de uiers iets minder zwaar en de benen iets zwaarder ingewogen, vergeleken met de NVI en kent de TIP ook het kenmerk melksnelheid. Een te lage melksnelheid wordt afgestraft.

Stieren van verschillende rassen met Nederlandse dochters, omgerekend naar zwartbontbasis.

Ras	Stier	Vader	M-vader	NVI	kgM	%V	%E	INET	Ltrp	Bt	Lvd	Cgt*	Bt	Vru	MS	Kgh	F	R	U	B	Ext	TIP
HF	O-Bee Manfred Justice-Et	Manfred	Elton	+273	+1195	-0,01	+0,06	+161	103	97	+637	109	97	103	99	106	105	109	102	103	105	+326
HF	Flevo Genetics Snowman	O Man	Bw Marshall	+264	+2769	-0,33	-0,20	+199	100	57	+447	108	58	95	97		109	105	110	105	111	+299
HF	Alh Dakota	O Man	Durham	+285	+2068	-0,23	-0,06	+194	103	51	+643	105	61	101	98	103	101	105	103	104	104	+297
HF	Ramos BY	Rudolph	Ambition	+216	-30	+0,04	-0,04	-14	104	94	+842	112	96	107	100	107	103	104	107	107	108	+250
HF	Mascol	Mtoto	Rudolph	+210	+225	+0,10	+0,12	-75	99	94	+653	110	95	99	103	107	103	102	106	108	108	+248
HF	Woudhoeve 1042 Impuls	O Man	Jesther	+234	+1139	+0,02	+0,08	+165	98	67	+503	106	72	101	105	103	108	107	103	101	105	+245
HF	Danillo	Goldwyn	O Man	+256	+742	+0,07	+0,03	+100	103	50	+505	109	52	101	93	106	108	112	110	115		+244
HF	De-Su Oman Goli-Et	O Man	Bw Marshall	+226	+873	+0,06	-0,01	+100	101	68	+558	109	74	101	102	101	106	108	109	104	110	+237
HF	Braedale Goldwyn	James	Storm	+190	+462	+0,15	+0,00	+63	104	92	+338	113	94	101	101	102	109	106	113	104	113	+236
HF	Ralma O-Man Cf Cricket-Et BY	O Man	Durham	+206	+920	-0,36	-0,07	+55	105	68	+545	114	76	102	102	99	111	111	108	105	111	+229
HF	Stol Joc	Jocko	Manfred	+197	+1559	-0,34	-0,01	+153	97	68	+388	103	63	96	104	102	110	107	105	106	109	+222
HF	Big Winner	Win 395	Lucky Leo	+208	+166	+0,39	+0,16	+98	111	64	+504	100	73	103	105	103	102	105	107	107		+218
HF	Goolstar Diamond	Jocko	Willis	+201	+335	+0,34	+0,13	+107	105	78	+493	103	80	98	101	103	98	105	109	105	107	+215
HF	Timmer Climax	O Man	Novalis	+191	+441	+0,28	+0,09	+100	108	72	+584	106	77	101	102	102	99	101	104	101	103	+215
BSW	Encore	Even	Striz	+178	-978	+0,79	+0,45	+65	112	72	+248	107	69	106	96	106	102	108	97	113	105	+214
RHF	Delta Fidelity	Kian	Lightning	+173	+256	+0,29	+0,32	+161	103	77	+159	100	78	95	103	102	99	101	103	110	105	+213
HF	Ponsstar Shogun	O Man	Jesther	+195	+1123	-0,23	-0,11	+69	102	65	+692	109	74	100	99	104	107	110	106	103	108	+204
HF	Oosterzicht Grand	Jefferson	O Man	+199	+1301	-0,33	-0,02	+120	101	58	+362	104	57	101	103	100	101	105	108	102	106	+197
HF	Hoekland Maik	Mascol	Ronald	+179	+425	-0,05	+0,02	+52	103	47	+427	108	49	102	102	106	104	111	107	107	109	+183
HF	Westenrade Lacey	Win 395	Major	+187	+256	+0,24	+0,20	+116	102	70	+408	98	75	101	102	106	99	98	103	106	104	+183
HF	Delta Paramount	Jocko	Fatal	+177	+1444	-0,47	-0,08	+102	98	99	+450	98	99	95	103	97	102	105	109	110		+180
HF	Dome's Navarro	Mascol	Melchior	+177	+188	-0,05	+0,13	+63	96	66	+342	102	66	99	102	109	101	102	108	113	110	+175
RHF	J & G Malando	Ts Gogo	Kian	+145	+46	+0,62	+0,31	+148	109	56	+168	103	53	95	93	105	104	102	105	105		+175
HF	Dudam Surprise	Dustin	Luxemburg	+124	+350	+0,00	+0,12	+82	112	95	+100	107	93	103	98	107	96	101	100	102	100	+175
RHF	Heihoeve Delta Spencer	Lightning	Spektrum	+166	-393	+0,19	+0,36	+85	108	94	+204	108	94	108	90	96	101	99	101	99	100	+170
RHF	Kian	Andries	Sunny Boy	+116	-503	+0,71	+0,35	+95	111	99	+295	103	99	95	102	107	99	104	100	108	103	+167
RHF	Van De Peul Kylian	Kian	Lightning	+123	+644	-0,27	+0,02	+65	104	78	+167	106	79	98	99	104	106	107	103	110	108	+165
HF	Peinzer Boy	Jesther	Lucky Leo	+154	-151	+0,18	+0,04	-6	102	83	+651	106	87	103	103	103	105	106	104	106	107	+164
RHF	Beukenhof 346 Ideal	Talent	Lightning	+139	-137	+0,30	+0,28	+96	106	75	+133	104	76	100	101	97	104	103	109	100	107	+164
RHF	Talento	Talent	Kian	+125	-1	-0,01	+0,23	+79	104	64	+194	104	62	95	107	102	105	105	109	107	110	+163
RHF	Topspeed Kodak	Kevin	Stadel	+173	+36	+0,33	+0,12	+64	97	67	+642	105	76	100	102	107	99	103	104	104	104	+162
HF	Beekmanshoeve Bertil	Willis	Jocko	+120	+734	+0,04	+0,15	+144	102	87	-366	104	86	101	101	102	101	106	104	103	104	+162
HF	Havep Nano BY	Olympic	Dustin	+153	+751	-0,52	+0,14	+105	103	67	+183	95	68	97	100	109	109	107	110	108	113	+155
HF	Aurora Ormsby	Shottle	O Man	+159	+821	-0,18	-0,10	+44	100	61	+476	106	62	99	103	101	110	108	111	104	112	+150
HF	Weggelhorster Santana	Zidane	Gentry	+154	+680	-0,26	+0,03	+73	103	62	+200	102	66	105	99	103	99	101	105	102	104	+150
HF	Delta Nearby RF	Canvas	Ramos	+162	+649	+0,05	-0,03	+67	97	66	+497	105	68	100	107	100	102	100	106	102	105	+149
HF	Môhoeve Mr. Et	Goldwyn	Sunny Boy	+119	+236	+0,09	+0,00	+32	108	48	+221	109	47	100	102		108	104	111	102	110	+145
HF	Picston Shottle Et	Mtoto	Aerostar	+131	+1265	-0,25	-0,26	+26	97	93	+553	108	93	95	97	103	109	110	112	103	112	+136
HF	Dudoc Mr Burns RF	Markim Thunder	Storm	+119	+1034	-0,30	-0,01	+97	101	69	+191	101	87	97	98	97	109	104	105	104	108	+136
HF	Survivor	Jesther	Gelpro	+127	+893	-0,60	-0,11	+23	102	80	+524	103	67	97	101	100	110	112	111	104	113	+131
HF	Delta Morazan	Olympic	Spock	+127	+1007	-0,42	+0,03	+98	97	66	+134	100	69	95	104	100	106	105	113	102	111	+131
RHF	Aalshorst Pleasure	Talent	Merton	+131	-79	+0,12	+0,11	+34	101	69	+426	104	72	99	107	100	106	103	109	103	109	+124
BSW	Superbrown Eve Vin Rombo	Even	Vinos	+97	-1245	+0,64	+0,28	-28	107	67	+159	111	74	105	93		102		94	117	104	+118
RHF	Maniac Van De Peul	Royalist	Kian	+109	-125	+0,12	+0,02	-2	103	63	+332	107	69	97	96	109	98	102	108	111	109	+114
HF	Het Broek Lucrative RF	Lightning	Ronald	+86	+62	+0,08	+0,16	+66	107	83	+142	101	82	100	99	103	103	104	101	103	103	+113
HF	Delta Canvas RF	Sparta	Celsius	+113	+2142	-0,33	-0,16	+151	96	99	+365	94	99	92	108	103	103	100	102	102	102	+113
HF	San Fiorano Step Fibrax	Zani Patron Ste	Tugolo	+111	+543	-0,12	+0,00	+56		41	+22	100	62	103	103		105		107	103	108	+106
HF	Delta Mazurka	Major	Canvas	+89	+899	-0,24	-0,06	+63	102	66	+121	102	67	96	100	102	104	106	113	99	109	+103
HF	Delta Roppa	Abrian	Jocko	+125	+729	-0,26	-0,01	+63	99	80	+39	95	78	101	104	101	102	101	113	103	110	+99
RHF	Jotan Red	Jordan Red	Durham	+101	-164	+0,29	+0,12	+38	101	53	+203	97	56	99	103	108	108	108	107	111		+92
HF	Discovery	O Man	Convincer	+83	+707	+0,32	+0,21	+179	91	74	-325	92	72	100	106	104	102	103	99	99	100	+89
RHF	Blitz	Jordan Red	Claytop Woodsto	+91	-395	+0,13	+0,12	+2	98	70	+372	102	66	99	101	106	106	109	104	108	108	+88
MON	Natif Jb	Faucon	Eccossais	+57	-778	+0,21	+0,17	-25	100	88	+17	108	89	108	100	107	98	98	92	109	98	+88
HF	Roumare	Jocko	Gibbon	+67	+448	-0,15	+0,06	+66	96	84	+134	104	69	93	105	93	103	103	109	100	107	+86
BSW	Paezza Denn Earn Scipio	Denmark	Earnest	+98	-1282	+0,51	+0,22	-59		63	+196	107	39	106	97		101		101	116	108	+85
HF	Hole In One	Allen	Design	+56	-208	-0,05	+0,06	-5	110	93	+308	106	93	97	106	99	106	109	108	101	108	+84
MON	Redon	Isangrin	Bois Le Vin	+62	-129	+0,24	+0,08	+26	104	64	+113	108	56	105	97		99	102	90	103	95	+80
HF	Rocko	Jocko	Lord Lily	+67	+107	-0,19	+0,00	+3	100	99	+59	102	99	99	101	99	106	105	105	110	109	+78
HF	Southland Lewis	Shottle	Jocko	+104	+45	+0,00	+0,01	-7	99	68	+363	105	72	99	95	102	103	109	109	103	108	+77
DR	R David	Fyn Aks	T-Bruno	+85	+627	-0,20	-0,12	+15	102	66	+499	104	35	103	100	103	96	96	94	102	96	+77
HF	Sandy-Valley Bolton BY	Hershel	Convincer	+100	+1610	-0,32	-0,29	+43	87	81	+445	102	92	92	104	102	108	105	113	102	112	+75
HF	Delta Olympic	Addison	Besne Buck	+66	+1062	-0,36	-0,07	+71	99	99	+90	101	99	96	102	104	107	105	104	101	106	+74
HF	Delta Lindberg	Shottle	Jocko	+68	+255	-0,04	-0,03	+16	96	69	+162	106	70	97	97	99	105	106	110	101	109	+69
HF	Alpag Iron Active	Boss Iron	Manfred	+85	+276	+0,11	-0,11	-2		58	+417	104	75	103	103	98	103		103	99	103	+67
HF	Tjebbinga Hot Shot	Addison	Addison	+33	+1496	-0,37	-0,24	+47	99	66	+80	106	63	94	100	98	106	103	103	100	104	+65
HF	Barnkamper Marathon	Shottle	Major	+83	+685	-0,24	-0,12	+19	96	65	+320	102	67	97	95	102	106	107	105	106	108	+62
HF	Erbaces Damion	Durham	Encore	+87	-109	-0,64	+0,01	-46	9													